

Balakanda Sarga 74

బాలకాండ చతుఃసప్తతితమః

సర్గః (74)

అథ రాత్ర్యాం వ్యతీతాయాం విశ్వామిత్రో మహామునిః

|

ఆపృష్ట్యా తౌ చ రాజానౌ జగామోత్తరపర్వతం || 1

||

ఆశీర్భిః పూరయిత్వా చ కుమారాంశ్చ సరాఘవాన్

|

విశ్వామిత్రే గతే రాజా వైదేహం మిథిలాధిపం || 2

||

ఆపృష్ట్యాథ జగామాశు రాజా దశరథః పురీం |

గచ్ఛంతం తం తు రాజానమన్వగచ్ఛన్నరాధిపః ||

3 ||

అథ రాజా విదేహానాం దదౌ కన్యాధనం బహు |

గవాం శతసహస్రాణి బహూని మిథిలేశ్వరః || 4 ||

కంబలానాం చ ముఖ్యానాం క్షౌమకోట్యంబరాణి చ |

హస్త్యశ్వరథపాదాతం దివ్యరూపం స్వలంకృతం ||

5 ||

దదౌ కన్యాపితా తాసాం దాసీదాసమనుత్తమం |

హిరణ్యస్య సువర్ణస్య ముక్తానాం విద్రుమస్య చ ||

6 ||

దదౌ పరమసంహృష్టః కన్యాధనమనుత్తమం |

దత్త్వా బహుధనం రాజా సమనుజ్ఞాప్య పార్థివం ||

7 ||

ప్రవివేశ స్వనిలయం మిథిలాం మిథిలేశ్వరః |

రాజాప్యయోధ్యాధిపతిః సహ పుత్రైర్మహాత్మభిః || 8

||

ఋషీన్సర్వాన్పురస్కృత్య జగామ సబలానుగః |

గచ్ఛంతం తం నరవ్యాఘ్రం సర్దిసంఘం సరాఘవం

|| 9 ||

ఘోరాః స్మ పక్షిణో వాచో వ్యాహరంతి తతస్తతః |

భౌమాశ్చైవ మృగాః సర్వే గచ్ఛంతి స్మ ప్రదక్షిణం ||

10 ||

తాన్వష్ట్యా రాజశార్దూలో వసిష్ఠం పర్యపుచ్ఛత |

అసౌంయాః పక్షిణో ఘోరా మృగాశ్చాపి ప్రదక్షిణాః

|| 11 ||

కిమిదం హృదయోత్కంపి మనో మమ విషీదతి |

రాజ్ఞో దశరథస్వైతచ్ఛ్రుత్వా వాక్యం మహానృపిః ||

12 ||

ఉవాచ మధురాం వాణీం శ్రూయతామస్య

యత్ఫలం |

ఉపస్థితం భయం ఘోరం దివ్యం

పక్షిముఖాచ్ఛ్యుతం || 13 ||

మృగాః ప్రశమయంత్యేతే సంతాపస్త్వజ్యతామయం |

తేషాం సంవదతాం తత్ర వాయుః ప్రాదుర్బభూవ హ

|| 14 ||

కంపయన్మేదినీం సర్వాం పాతయంశ్చ

మహోద్రుమాన్ |

తమసా సంవృతః సూర్యః సర్వా న ప్రబభుర్దిశః ||

15 ||

భస్మనా చావృతం సర్వం సంమూఢమివ తద్బలం

|

వసిష్ఠశ్చర్ష్యయశ్చాన్యే రాజా చ ససుతస్తదా || 16

||

ససంజ్ఞా ఇవ తత్రాసన్సర్వమన్యద్విచేతనం |

తస్మిన్స్తమసి ఘోరే తు భస్మచ్ఛన్నేవ సా చమూః

|| 17 ||

దదర్శ భీమసంకాశం జటామండలధారిణం |

భార్గవం జామదగ్న్యం తం రాజారాజవిమర్దినం ||

18 ||

కైలాసమివ దుర్ధర్షం కాలాగ్నిమివ దుఃసహం |

జ్వలంతమివ తేజోభిర్దుర్నిరీక్ష్యం పృథగ్జనైః || 19

||

స్కంధే చాసాద్య పరశుం ధనుర్విద్యుద్గణోపమం |

ప్రగృహ్య శరముఖ్యం చ త్రిపురఘ్నం యథా శివం

|| 20 ||

తం దృష్ట్వా భీమసంకాశం జ్వలంతమివ పావకం |

వసిష్ఠప్రముఖాః సర్వే జపహోమపరాయణాః || 21

||

సంగతా మునయః సర్వే సంజజల్పురథో మిథః |

కచ్చిత్పితృవధామర్షీ క్షత్రం నోత్సాదయిష్యతి || 22

||

పూర్వం క్షత్రవధం కృత్వా గతమన్యుర్గతజ్వరః |

క్షత్రస్యోత్సాదనం భూయో న ఖల్వస్య చికిర్షితం ||

23 ||

ఏవముక్తార్హమాదాయ భార్గవం భీమదర్శనం |

ఋషయో రామరామేతి వచో మధురమబ్రువన్ ||

24 ||

ప్రతిగృహ్య తు తాం పూజామృషిదత్తాం ప్రతాపవాన్

|

రామం దాశరథిం రామో జామదగ్న్యోఽభ్యభాషత

|| 25 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే

బాలకాండే చతుఃసప్తతితమః సర్గః || 74 ||